

Verslag voorlichtingsbijeenkomst Onderwijs

2 oktober 2026 • Venray

Organisatie: Provinciaal Platform voor Diversiteit (PPD)

Locatie: Venray, Activiteitscentrum Injaz

Doelgroep: Ouders met kinderen die op het voortgezet onderwijs zitten

Thema: Voortgezet Onderwijs

Voorlichter: Naziha Oussak (Docente Engels & NT2)

1. Aanleiding

Op 2 oktober 2026 organiseerde het Provinciaal Platform voor Diversiteit (PPD) een voorlichtingsbijeenkomst bij Activiteitscentrum INJAZ. Het onderwerp van de bijeenkomst was het Nederlandse voortgezet onderwijs en de keuzes die leerlingen en ouders gedurende deze periode moeten maken.

De bijeenkomst was bedoeld voor ouders die kinderen hebben die naar de middelbare school gaan. Voor ouders die zelf niet in Nederland zijn opgegroeid of hier niet het volledige onderwijssysteem hebben doorlopen, kan het lastig zijn om alle mogelijkheden en keuzemomenten goed te begrijpen.

PPD wilde met deze bijeenkomst ouders meer inzicht geven in de werking van het voortgezet onderwijs en in de rol die zij zelf kunnen spelen bij de ontwikkeling en schoolloopbaan van hun kinderen.

2. Doelstelling

Het doel van de bijeenkomst was om ouders beter wegwijs te maken in het Nederlandse onderwijssysteem en hen meer informatie te geven over de verschillende keuzes die kinderen tijdens en na het voortgezet onderwijs kunnen maken.

Daarbij werd onder andere aandacht besteed aan:

- De overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs
- De rol van de Cito-toets en andere testresultaten
- Het schooladvies
- Gedrag, motivatie en werkhouding
- De verschillende niveaus binnen het voortgezet onderwijs
- De verschillende leerwegen
- De rol van ouders bij belangrijke schoolkeuzes;
- Begeleiding vanuit school;
- Het vervolgonderwijs, waaronder mbo en hbo;
- Taalontwikkeling en de positie van kinderen met een migratieachtergrond;
- De samenwerking tussen ouders, leerling en school.

3. Gastspreker Naziha Oussak

De voorlichting werd verzorgd door **Naziha Oussak, docente Engels en NT2**. Aan het begin van de bijeenkomst stelde zij zichzelf kort voor en vertelde zij over haar werkzaamheden, ervaring en het gebied waarin zij werkzaam is.

Vanuit haar ervaring binnen het onderwijs kon zij de ouders meenemen in de verschillende stappen die kinderen doorlopen vanaf de basisschool tot aan het voortgezet onderwijs en het vervolgonderwijs.

Haar uitleg was gericht op de praktijk en op de vragen waar ouders zelf mee te maken krijgen wanneer hun kind een belangrijke schoolkeuze moet maken.

4. Van Basisschool naar voortgezet onderwijs

De overgang van de basisschool naar de middelbare school is een belangrijk moment in de schoolloopbaan van een kind. Tijdens de bijeenkomst werd uitgelegd dat hierbij niet alleen naar één toets of één cijfer wordt gekeken.

De prestaties van een leerling zijn uiteraard belangrijk, maar er wordt ook gekeken naar de ontwikkeling van het kind. Zaken als motivatie, werkhouding, zelfstandigheid, gedrag en de manier waarop een leerling met school omgaat, kunnen een rol spelen.

Dat is belangrijk omdat een leerling niet altijd volledig kan worden beoordeeld op basis van alleen een testresultaat. Een kind kan bijvoorbeeld goede cijfers halen, maar moeite hebben met zelfstandig werken. Een andere leerling kan minder hoog scoren op een toets, maar juist veel inzet tonen en zich sterk ontwikkelen.

Voor ouders is het daarom belangrijk om niet alleen naar cijfers te kijken, maar naar het totale beeld van hun kind.

5. De keuze voor een onderwijsniveau

Een groot deel van de bijeenkomst ging over de verschillende niveaus binnen het voortgezet onderwijs. Leerlingen kunnen afhankelijk van hun mogelijkheden en schooladvies verschillende onderwijsroutes volgen.

Binnen het voortgezet onderwijs zijn onder andere het **vmbo**, **havo** en **vwo** belangrijke onderwijsniveaus. Binnen het vmbo bestaan bovendien verschillende leerwegen en richtingen.

De keuze voor een bepaald niveau betekent niet dat de toekomst van een kind daarmee volledig vastligt. Er zijn verschillende mogelijkheden om later door te stromen of een andere route te kiezen. Juist daarom is het belangrijk dat ouders en leerlingen weten welke mogelijkheden er zijn en welke vervolgstappen daarbij horen.

6. De zorgen van ouders over de leeftijd van de keuze

Tijdens de bijeenkomst kwam vanuit de groep duidelijk naar voren dat ouders het soms moeilijk vinden dat kinderen op relatief jonge leeftijd al keuzes moeten maken over hun toekomst.

Een kind van twaalf of dertien jaar weet immers niet altijd wat het later wil worden. Toch kunnen keuzes die in het voortgezet onderwijs worden gemaakt invloed hebben op de mogelijkheden die een leerling later heeft.

De ouders gaven aan dat zij daarom behoefte hebben aan meer begeleiding. Kinderen moeten niet alleen worden gevraagd wat ze later willen worden, maar ook geholpen worden om hun interesses, talenten en mogelijkheden te ontdekken.

Daarbij kan goede begeleiding vanuit school een belangrijke rol spelen. Wanneer leerlingen weten welke richtingen en beroepen bestaan, kunnen zij beter nadenken over wat bij hen past.

7. Begeleiding vanuit school

De begeleiding van leerlingen werd door de aanwezige ouders als een belangrijk aandachtspunt genoemd.

Ouders gaven aan dat zij soms het gevoel hebben dat kinderen te snel een keuze moeten maken, terwijl zij nog niet voldoende weten welke mogelijkheden er zijn. Goede begeleiding kan helpen om leerlingen bewuster een keuze te laten maken.

Een school heeft hierbij een belangrijke rol. Mentoren, decanen en andere begeleiders kunnen leerlingen informeren over onderwijsroutes, vervolgopleidingen en mogelijkheden op de arbeidsmarkt.

Tegelijkertijd werd benadrukt dat begeleiding niet alleen een taak van de school is. Ook ouders kunnen een belangrijke bijdrage leveren door met hun kinderen te praten, vragen te stellen en samen informatie te zoeken.

8. De rol van de ouders

Een belangrijk onderdeel van de bijeenkomst was de betrokkenheid van ouders.

Het onderwijs verwacht dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling en schoolloopbaan van hun kinderen. Dat betekent niet dat ouders zelf alle kennis over het onderwijssysteem moeten hebben. Wel is het belangrijk dat zij vragen durven stellen, gesprekken met school aangaan en belangstelling tonen voor de ontwikkeling van hun kind.

Ouders kunnen bijvoorbeeld:

- Gesprekken met de mentor bijwonen;
- De schoolresultaten en ontwikkeling volgen;
- Vragen stellen wanneer iets niet duidelijk is;
- Samen met hun kind praten over interesses en talenten;
- Informatie zoeken over vervolgopleidingen;
- Contact opnemen met school wanneer zij zich zorgen maken;
- Hun kind ondersteunen bij het maken van keuzes.

De samenwerking tussen ouders, leerling en school werd tijdens de bijeenkomst als een belangrijk uitgangspunt genoemd.

9. Het vervolgonderwijs

Ook werd uitleg gegeven over de mogelijkheden na het voortgezet onderwijs. Afhankelijk van het niveau en de gekozen route kunnen leerlingen bijvoorbeeld doorstromen naar het **mbo, hbo of wo**. Het mbo kent verschillende niveaus en opleidingen en biedt leerlingen de mogelijkheid om zich gericht voor te bereiden op een beroep. Vanuit bepaalde mbo-routes kan later ook worden doorgestroomd naar het hbo.

Het hbo richt zich meer op hoger beroepsonderwijs en duurt afhankelijk van de opleiding meestal vier jaar. Het wetenschappelijk onderwijs aan een universiteit kent eveneens verschillende opleidingen en trajecten.

Door deze mogelijkheden vroegtijdig te bespreken, kunnen ouders en leerlingen beter begrijpen welke keuzes er tijdens het voortgezet onderwijs worden gemaakt en welke gevolgen deze kunnen hebben voor het vervolg.

10. Taal en kinderen met een migratieachtergrond

Een belangrijk en herkenbaar onderwerp voor de aanwezige ouders was de positie van kinderen met een migratieachtergrond.

Taal kan binnen het onderwijs een grote rol spelen. Een leerling kan inhoudelijk goed kunnen leren, maar toch moeite hebben met een toets wanneer de vraagstelling of instructie onvoldoende wordt begrepen.

Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op begrijpend lezen, toetsen, werkstukken en het volgen van lessen. Wanneer een kind thuis een andere taal spreekt, kan het extra tijd en ondersteuning nodig hebben om de Nederlandse schooltaal volledig te beheersen.

Tijdens de bijeenkomst werd benadrukt dat een taalachterstand niet automatisch betekent dat een kind minder intelligent is of minder mogelijkheden heeft. Taal en leervermogen zijn verschillende zaken.

Daarom is het belangrijk dat scholen voldoende aandacht hebben voor taalontwikkeling en dat ouders weten waar zij terecht kunnen wanneer zij merken dat hun kind moeite heeft met de Nederlandse taal.

Ook ouders kunnen hierbij ondersteunen door belangstelling te tonen voor school, samen te lezen, gesprekken te voeren en contact te houden met de school wanneer zij merken dat hun kind tegen taalproblemen aanloopt.

11. Niet alleen cijfers bepalen de ontwikkeling

Een belangrijk punt dat Naziha tijdens de bijeenkomst naar voren bracht, was dat ouders niet alleen naar cijfers moeten kijken.

Resultaten geven belangrijke informatie, maar het gedrag en de ontwikkeling van een leerling vertellen ook veel. Denk hierbij aan motivatie, inzet, concentratie, zelfstandigheid, aanwezigheid, werkhouding en de manier waarop een leerling omgaat met opdrachten en verantwoordelijkheid.

Door naar het volledige plaatje te kijken, kunnen ouders en school beter begrijpen waar een leerling goed in is en waar eventueel extra ondersteuning nodig is.

12. Interacties en vragen

De bijeenkomst had een interactief karakter. De aanwezige ouders kregen de gelegenheid om vragen te stellen en hun eigen ervaringen te delen.

Vooraf de leeftijd waarop kinderen keuzes moeten maken en de begeleiding die daarbij vanuit school wordt geboden, zorgden voor gesprek.

Ook de rol van ouders kwam uitgebreid ter sprake. De aanwezigen gaven aan dat zij graag meer betrokken willen zijn, maar dat het soms lastig is om precies te weten wat van hen wordt verwacht en hoe zij hun kinderen het beste kunnen ondersteunen.

De gesprekken maakten duidelijk dat er behoefte is aan duidelijke informatie en een goede samenwerking tussen ouders en onderwijs.

De voorlichtingsbijeenkomst van PPD bij Activiteitencentrum INJAZ bood ouders de mogelijkheid om meer inzicht te krijgen in het Nederlandse voortgezet onderwijs en de keuzes die daarbij komen kijken.

13. Conclusie

De uitleg van Naziha Oussak maakte duidelijk dat de schoolloopbaan van een kind uit meer bestaat dan alleen cijfers. Ook gedrag, motivatie, werkhouding, ontwikkeling en taal spelen een belangrijke rol.

De ouders brachten zelf een belangrijk aandachtspunt naar voren: kinderen zijn nog jong wanneer zij keuzes moeten maken over hun onderwijsrichting en toekomst. Goede begeleiding vanuit school en een actieve betrokkenheid van ouders zijn daarom van groot belang.

Ook de positie van kinderen met een migratieachtergrond kreeg aandacht. Een beperkte beheersing van de Nederlandse taal kan ervoor zorgen dat een leerling minder goed kan laten zien wat hij of zij werkelijk kan. Het is daarom belangrijk om taalproblemen tijdig te herkennen en ondersteuning te bieden, zonder taalachterstand gelijk te stellen aan een gebrek aan capaciteiten.

De bijeenkomst liet vooral zien dat ouders behoefte hebben aan duidelijke informatie en begeleiding. Door ouders beter mee te nemen in het onderwijssysteem en de samenwerking tussen ouders, leerlingen en scholen te versterken, kunnen kinderen beter worden ondersteund bij het maken van keuzes voor hun toekomst.

PPD kijkt terug op een waardevolle en interactieve bijeenkomst waarin niet alleen informatie werd gedeeld, maar ook ruimte was voor vragen, zorgen en ervaringen van ouders.

Postbus 550
6130 MB Sittard-Geleen

info@ppdlimburg.nl
www.ppdlimburg.nl

*Diversiteit verrijkt
ons allemaal.*

Bestuur PPD
SAMEN STERKER
VOOR EEN INCLUSIEVE
SAMENLEVING.

